

Munk T, Bech CB, Klausen TW, Rønholt F, Suetta C, Knudsen AW. Accuracy of the calculated serum osmolality to screen for hyperosmolar dehydration in older hospitalized medical patients. Clin Nutr ESPEN 2021;43:415-19. DOI: [10.1016/j.clnesp.2021.03.014](https://doi.org/10.1016/j.clnesp.2021.03.014)

Diagnostisk værktøj til opsporing af dehydrering hos ældre: s-osmolartitet

Introduktion

Ældre patienter har risiko for hyperosmolær dehydrering (HD), dvs. dehydrering der skyldes for lavt indtag af væske. HD øger risikoen for sygelighed og dødelighed. Direkte målt s-osmolalitet er referencestandarden til at bestemme HD. Denne test er dyr og bruges ikke som rutinevurdering. Den nuværende metode til at bestemme HD er baseret på en subjektiv vurdering (tør mund, tør hud, mørk urin osv.) som sjældent er pålidelig hos ældre. En beregning af s-osmolartitet baseret på standard blodprøver anbefales af det europæiske selskab for klinisk ernæring (ESPEN). Derfor havde vi til formål at validere overensstemmelsen mellem målt s-osmolalitet og beregnet s-osmolartitet.

Metode

Patienter >65 år blev inkluderet fra akut-medicinsk afdeling på Herlev Hospital. Eksklusionskriterier; eGFR < 30 mmol/l, alvorligt hjertesvigt, dekomenseret skrumpelever, påvirket af alkohol og påbegyndt rehydrering. Vi indsamlede data for målt s-osmolalitet og beregnet s-osmolartitet ved hjælp af den af ESPEN anbefalede ligning [$1,86 \times (\text{Na}^+ + \text{K}^+) + 1,15 \times \text{glukose} + \text{urinstof} + 14$], hvor en værdi >295 indikerer risiko for dehydrering.

Resultater

Vi inkluderede 90 patienter (F: 53 %), median alder 78 år (IQR: 72-86). Ifølge den målte s-osmolalitet var 32% af deltagerne dehydrerede, dvs. havde en s-osmolalitet >300. 39% var i risiko for dehydrering. Sammenligningen viste en sensitivitet på 90 %, en specificitet på 68 %, en PPV på 26 % og en NPV på 98%. Kun 20 % af de patienter, der var dehydrerede, blev beskrevet med dehydrering i journalen.

Konklusion og implikationer

Beregnet s-osmolartitet viste sig at være et nøjagtigt objektivt diagnostisk værktøj til at vurdere HD hos ældre patienter. Metoden er markant overlegen i forhold til den nuværende kliniske praksis, uden omkostninger og bør indgå i en systematisk opsporing af HD.

I vores igangværende projekt Nyt-I-AMA, har vi i en 4 måneders periode opsporet knap 300 ældre patienter i AMA. Heraf var ca. halvdelen dehydrerede vurderet ud fra den beregnede s-osmolartitet - og som studiet af Munk et al. (2021), viste er det kun ganske få der har diagnosen.

Der kan læses mere om begge projekter her https://www.herlevhospital.dk/afdelinger-og-klinikker/service_og_logistik/forskning/Forskningsprojekter/Sider/default.aspx

Tina Munk, Forsknings- og diætistchef, Leder af Enheden af Diætister og Ernæringsforskning, EATEN, Herlev-Gentofte Hospital, Kl. diætist, MSc, PhD. Post doc, E-mail: tina.munk@regionh.dk